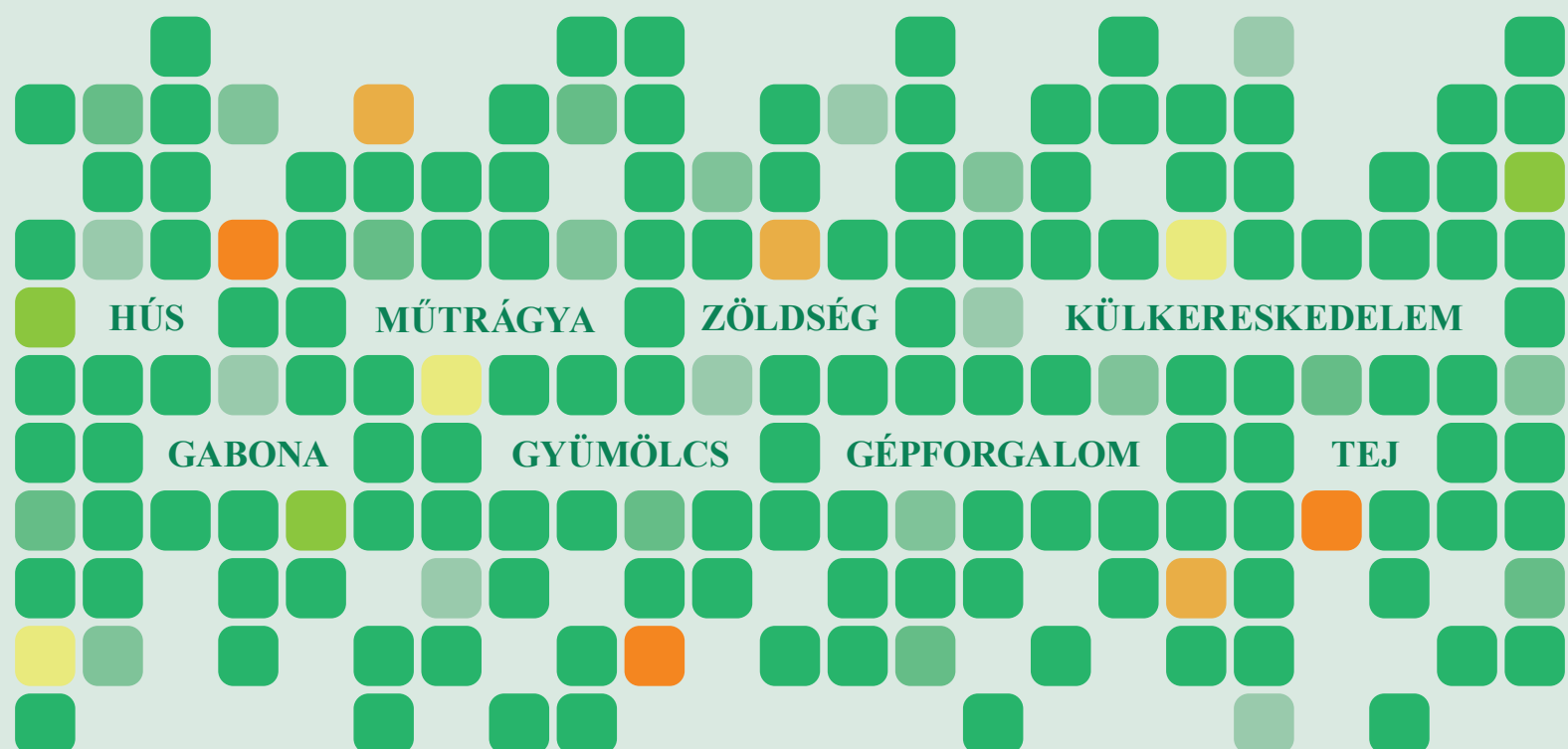


2016. NOVEMBER

# AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa



## Agrárpiaci Információk 2016. november

### Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

### Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

### Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

## Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény .....	3
Hús .....	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok .....	11
Vágás.....	12
Műtrágya.....	14

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.



Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

[www.ujszecsenyiterv.gov.hu](http://www.ujszecsenyiterv.gov.hu)

06 40 638 638



A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A végéhez közelít az őszi **búza** vetése az északi féltekén. Az USA-ban az előirányzott terület 94 százalékán került a földre a vetőmag november 13-ig. Ukrajnában az őszi búzát és a tritikálét összesen 5,9 millió hektáron, a tervezett terület 95 százalékán vetették el november 11-ig (*APK-Inform*). A franciaországi agrártárca (*FranceAgriMer*) tájékoztatása szerint az unió meghatározó termelőjénél a tervezett terület 90 százalékán fejezték be a vetést. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (*FM*) november 14-i adatai szerint a 993 ezer hektárra előirányzott terület 89 százalékán végeztek a munkával a gazdák. A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 150 dollár (USD)/tonna alá ereszkedett a chicagói (*CME/CBOT*) árutőzsdén, ugyanakkor a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 160 euró/tonna fölé emelkedett november közepén. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) árupiaci szekciójában a malmi búza jegyzése 41 ezer forint/tonna, a takarmánybúzáé 39,5 ezer forint/tonna volt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan ugyanekkor. A fizikai piacon az *AKI PÁIR* adatai szerint átlagosan 40 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron értékesítették a termelők az étkezési, 37 ezer forint/tonnáért a takarmánybúzát októberben.

Az USA-ban az előirányzott terület 93 százalékán takarították be a gazdák a **kukoricát** november 13-ig. Az európai régió meghatározó kukoricaexportőreként számon tartott Ukrajnában 3,2 millió hektárról (74 százalék) 6,15 tonna/hektár hozam mellett 19,4 millió tonna kukoricát tároltak be november 11-ig. Franciaországban a terület 89 százalékán végeztek a termelők a betakarítással november első dekádjában. Magyarországon az 1 millió hektár körüli terület 85 százalékáról 8,6 tonna/hektár hozam mellett került le a termés a földekről november 14-ig. Az idejteljes kibocsátás meghaladhatja a 8 millió tonnát. A termés jegyzése 135 dollár/tonna körül hullámzott a chicagói árutőzsdén 2016. november első felében. Ezzel szemben a párizsi árutőzsdén

165 euró/tonna közelébe, a *BÉT*-en 41 ezer forint/tonnára emelkedett a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. A magyarországi fizikai piacon 38 ezer forint/tonna áron forgott a termés októberben.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat előrejelzése szerint az EU-ban 6,6 millió hektáron vetették el a gazdák a **repcemagot** 2016 őszen. Franciaországban a vetés idején uralkodó csapadékhiányos időjárás miatt a tavalyihoz képest 10 százalékkal kisebb területen, 1,37 millió hektáron került a földre vetőmag. Németországban ugyanakkor 4 százalékkal, 1,39 millió hektárra nőtt a növény vetésterülete. Az egy évvel korábbinál 15 százalékkal nagyobb területet, 907 ezer hektárt foglalhat el a növény Lengyelországban. Magyarországon 281 ezer hektáron (+11 százalék) fejeződött be a munka. A párizsi árutőzsdén a repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése meghaladta a 390 euró/tonna szintet november közepén. A *BÉT*-en a novemberi szállítási terményt utoljára október 28-án, 107 000 forint/tonnán jegyezték. A távolabbi szállítási határidőkre vonatkozóan november közepéig nem érkezett vételi vagy eladási ajánlat, így a kereskedés – vélhetően átmenetileg – szünetelt. A repcemag októberi termelői ára 110 ezer forint/tonna körül alakult Magyarországon.

Az Európai Unióban befejeződött a **napraforgómag** betakarítása. A *Tallage* szerint a tavalyival azonos területről, 4,1 millió hektárról 2 tonna/hektár hozammal (+9 százalék) 8,3 millió tonna mag (+9 százalék) került a tárolókba. Magyarországon a 626 ezer hektárról takarították be a termelők az olajmagot (*FM*). Az 1,87 millió tonna rekordterméssel hazánk az unió legnagyobb napraforgómag-termelőjévé vált az idén. A *BÉT*-en 105 ezer forint/tonnára nőtt a napraforgómag legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése november derekán. A fizikai piacon az *AKI PÁIR* adatai szerint átlagosan 100 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag októberben. A részletekért kattintson **IDE**.

### A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

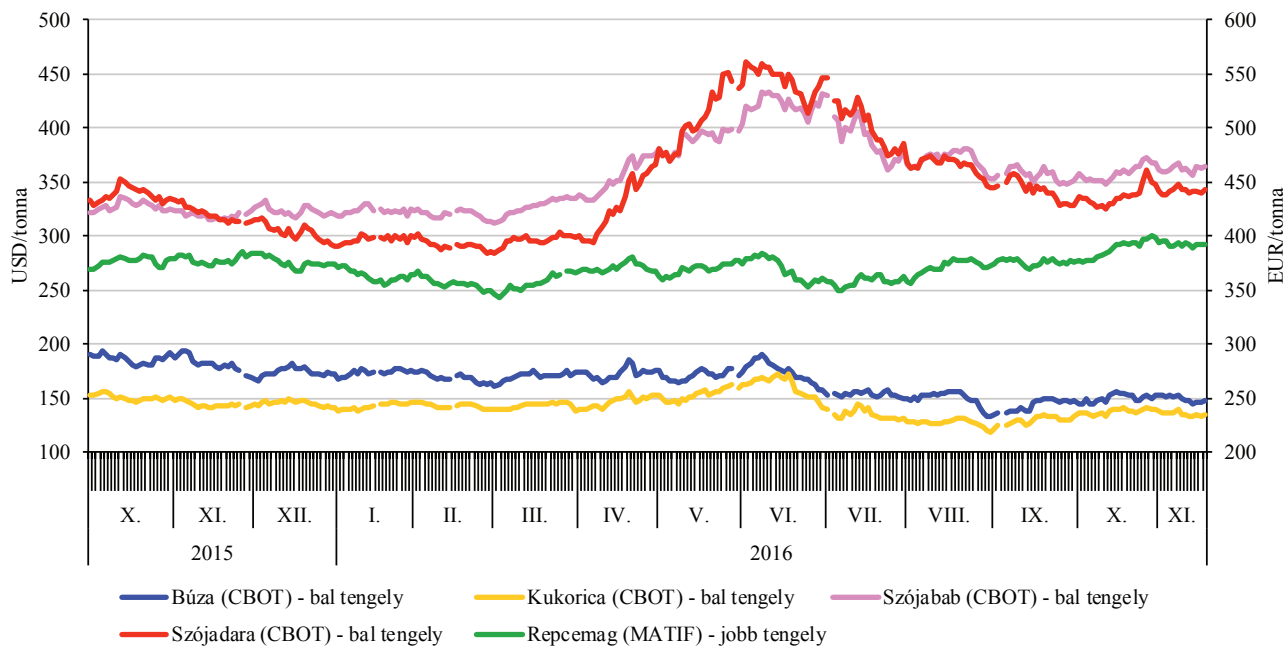
HUF/tonna

Megnevezés	2015. október	2016. szeptember	2016. október	2016. október/ 2015. október (százalék)	2016. október/ 2016. szeptember (százalék)
Étkezési búza	47 274	40 360	40 215	85,1	99,6
Takarmánybúza	43 215	37 194	37 431	86,6	100,6
Takarmánykukorica	43 794	38 014	38 496	87,9	101,3
Napraforgómag	108 686	100 079	99 781	91,8	99,7
Repcemag	112 966	111 846	109 997	97,4	98,4

Forrás: AKI PÁIR

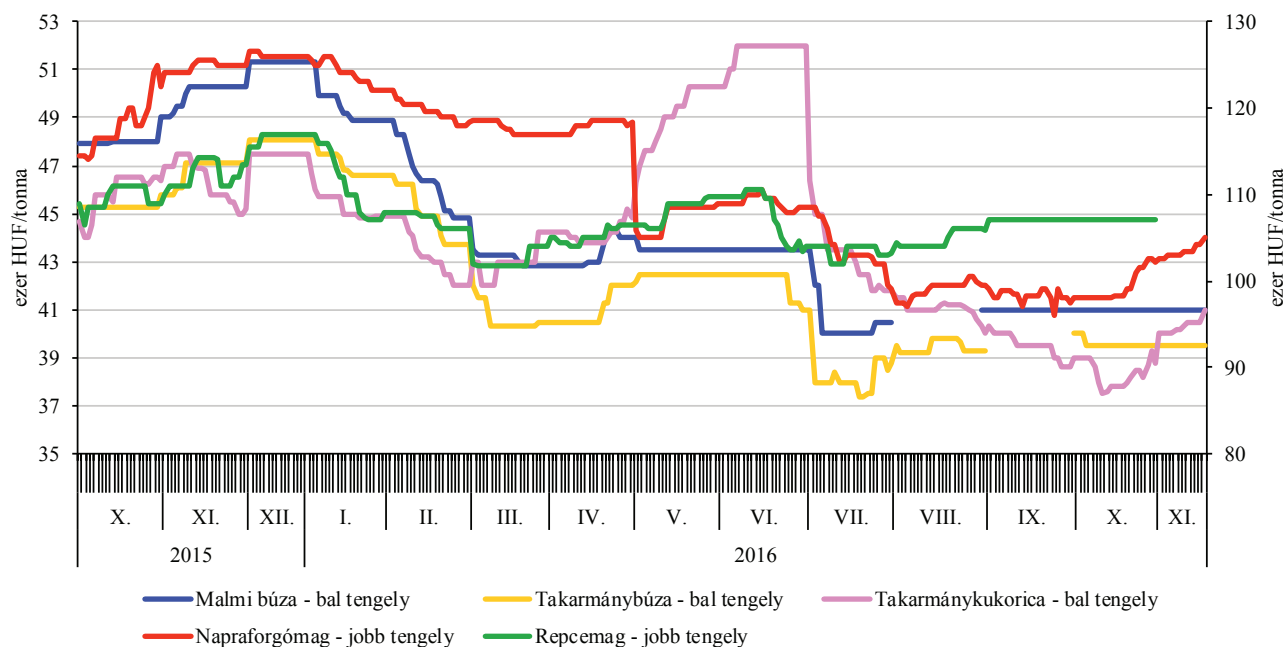
# GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)



Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)



Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,58 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 októberében, ami 11 százalékos emelkedést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés novemberi, decemberi és januári határidőre szóló jegyzései stagnáltak 2016 46. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,52 euró/kilogramm hasított súly volt 2016 46. hetében, a *West Fleisch* 1,5, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,34 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 16 százalékkal növelték áraikat 2016 46. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban 1,3 százalékkal magasabb áron vásárolják fel a sertéseket 2016 47. hetében, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 33 százalékkal több sertéshúst (2,8 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016 első nyolc hónapjában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (21 ezer tonna) 8 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 14 százalékkal esett, míg élősértés-behozatala 5 százalékkal emelkedett 2016 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 3 százalékkal mérséklődött, ugyanakkor a sertéshúsimport 14 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 483 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 októberében, 8 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió **baromfi**húsexportja 9,3 százalékkal, 1 millió tonnára emelkedett 2016 első nyolc hónapjában az előző esztendő azonos időszakához viszonyítva. Az unió baromfihúsimportja 6,3 százalékkal, 616 ezer tonnára bővült a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfihúsimportja 8,2 százalékkal, baromfihúsexportja pedig 8,8 százalékkal bővült 2016 első nyolc hónapjában 2015 hasonló időszakához viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 252 forint/kilogramm volt 2016 októberében, ami 3,5 százalékos csökkenést jelentett az előző év azonos hónapjának átlagárhoz viszonyítva.

A részletekért kattintson **IDE**.

Magyarországon az **étkezési tojás** (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 20,15 forint/darab volt 2016 októberében, 12 százalékkal csökkent a 2015. októberi átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,63 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 októberében, 3 százalékkal mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. A tehén „O3” ára 7 százalékkal, az üsző „R3” ára pedig 5 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 9 százalékkal emelkedett, élőmarha-importja nem változott számottevően 2016 első nyolc hónapjában a 2015. január–augusztuséhoz képest.

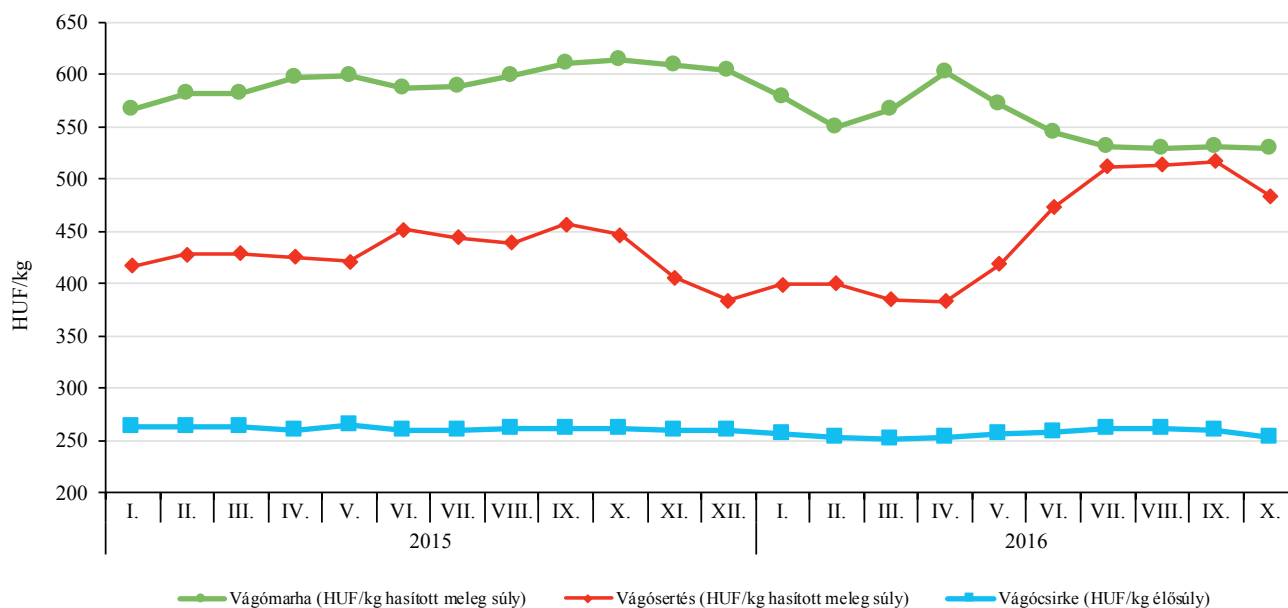
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 773 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 októberében, 1 százalékkal nőtt az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén és a vágóüsző ára egyaránt 18 százalékkal csökkent ugyanabban az összehasonlításban.

## A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. október	2016. szeptember	2016. október	2016. október/2015. október (százalék)	2016. október/2016. szeptember (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	447	517	483	108,2	93,5
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	613	531	529	86,3	99,7
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	262	259	252	96,5	97,3
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	393	384	380	96,7	99,0
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	835	717	755	90,5	105,3

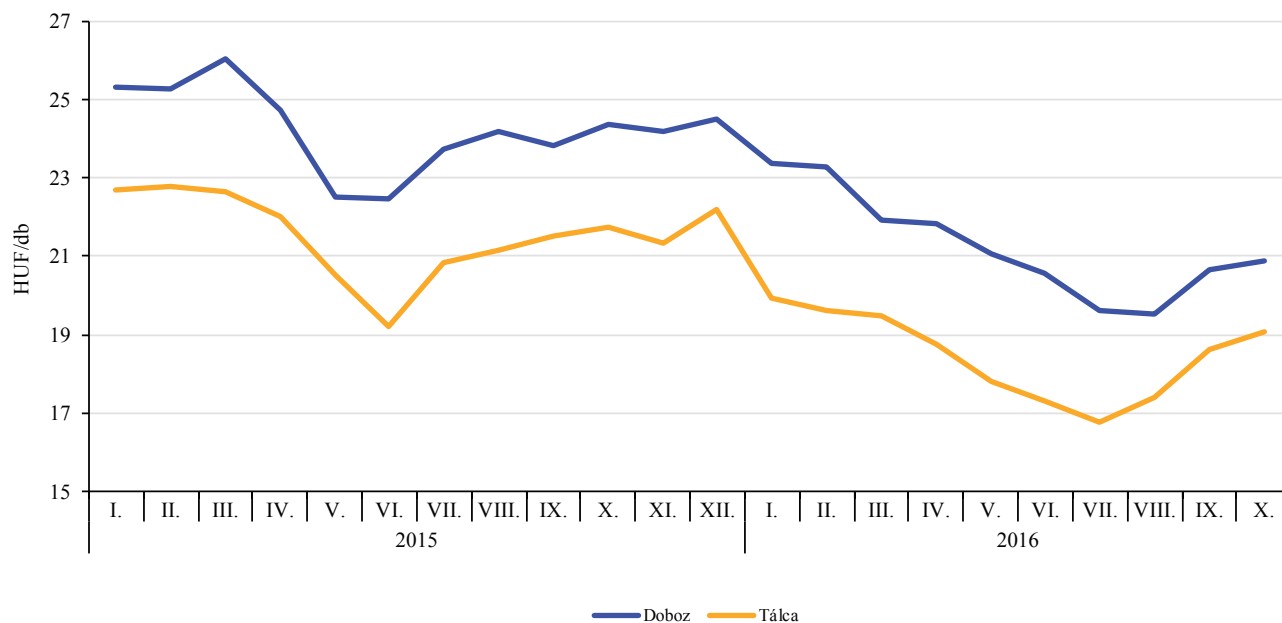
Forrás: AKI PÁIR

## A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2015–2016)



Forrás: AKI PÁIR

## Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2015-2016)



Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** országos termelői átlagára 77,64 forint/kilogramm volt 2016 októberében. A zsírtartalom 0,1 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,13 százalékpontos javulása és az alapár 5 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 7 százalékkal emelkedett októberben a szeptemberihez képest, ugyanakkor megegyezett az előző év azonos hónapjának átlagárával. A nyerstej felvásárlása az előző év azonos hónapjánál 1 százalékkal, az előző havinál 3 százalékkal volt magasabb.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2016. 18–46. hét közötti időszakban 93 százalékkal, 0,435 euró/100 kilogrammra nőtt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 107,04 forint/kilogramm volt 2016 októberében, egy hónap alatt 17 százalékkal, az előző év azonos hónapjához képest 24 százalékkal emelkedett, a belpiaci árnál 38 százalékkal volt magasabb. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 36 százalékkal csökkent októberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 21 százalékkal, a feldolgozók 60 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele több mint a kétszerese volt a feldolgozókéénak a vizsgált hónapban.

Az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) októberi előrevetítése szerint a világ tejtermelése 1,1 százalékkal, 817 millió tonnára, a globális tejtermékkereskedelem 0,4 százalékkal, 72,3 millió tonnára emelkedhet 2016-ban az egy évvel korábbihoz képest. A sovány tejpör globális kereskedelme 2016-ban 1,7 százalékkal, 2177 ezer tonnára csökkenhet. A sovány tejpör kivitelének nyolc éve tartó folyamatos növekedése az idén először torpanhat meg. A változás legfőbb oka az, hogy az Európai Unióban az intervenció készletek szokatlanul magas szintre emelkedtek. A készlet az év első nyolc hónapjában megközelítőleg

400 ezer tonna volt, ami az EU 2015. évi soványtejpör-termelése 25 százalékanak, az export 60 százalékanak felel meg. A teljes tejpör globális kereskedelme 1,7 százalékkal, 2518 ezer tonnára csökkenhet 2016-ban. A vaj világkereskedelme ugyanakkor 5,8 százalékkal, 1006 ezer tonnára emelkedhet. Az EU-ban a termelés növekedése, a globális kereslet élénkülése és az euró dollárral szembeni gyengülése miatt várhatóan bővül a vaj külpiaci értékesítése. A sajt globális kereskedelme 2016-ban 4,1 százalékkal, 2477 ezer tonnára nőhet, amire az elmúlt öt évben nem volt példa.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek (jégkrém nélkül) összes értékesítésének nettó árbevétele 225 milliárd forint volt 2015-ben, 8 százalékkal csökkent egy év alatt, és az élelmi-szeripari termékek értékének 0,9 százalékát tette ki. A tejtermékek nettó értékesítési árbevételének 82 százalékát a belpiaci, 18 százalékát a külpiaci forgalom adta. A belpiaci értékesítés árbevétele 9 százalékkal, az export 5 százalékkal csökkent egy év alatt. A sajt és túró termékcsoport termelése 19 százalékkal, 122 649 tonnára, a folyadéktej 8 százalékkal, 592 046 tonnára, illetve 574 307 ezer literre, a vaj és vajkrém termékcsoporté 8 százalékkal, 9 657 tonnára, a tejsavó termelése 6 százalékkal, 271 509 tonnára emelkedett, míg a savanyított tejtermékeké 13 százalékkal, 118 026 tonnára csökkent. A vaj és vajkrém termék kategórián belül a vaj termelése 4 százalékkal, 4 472 tonnára, a vaj-krémé 12 százalékkal, 5 185 tonnára nőtt. A sajt és túró termékcsoporton belül a friss sajt termelése 21 százalékkal, 61 226 tonnára, az egyéb sajtoké 15 százalékkal, 39 367 tonnára, az ömlesztett sajté 22 százalékkal, 22 056 tonnára emelkedett. A savanyított tejtermékek közül az aludttej és a tejföl termékcsoport termelése 1 százalékkal, 103 273 tonnára, az ízesített termékeké 52 százalékkal, 14 746 tonnára csökkent. A részletekért kattintson **IDE**.

### A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

HUF/kg

Megnevezés	2015. október	2016. szeptember	2016. október	2016. október/ 2015. október (százalék)	2016. október/ 2016. szeptember (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	77,78	72,28	77,64	99,82	107,41
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	86,05	91,11	107,04	124,40	117,49
Azonnali (spot) piaci ár Verona	111,48	116,96	126,35	113,34	108,03
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	110,50	117,33	127,33	115,23	108,52

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a hazai karfiol leggyakoribb termelői ára 315 forint/kilogramm volt a 46. héten, ami 21 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit.

A belpiaci cukkini az elmúlt év ugyanezen hetével szemben még jelen volt a kínálatban, kilogrammonként 450 forintért.

A sóska ára 400, a spenóté 450 forint/kilogramm volt a 46. héten, ami a sóskánál azonos, a spenótnál azonban 13 százalékkal magasabb volt az elmúlt év azonos heti árához képest.

Belpiaci padlizsánt várhatóan már nem sokáig értékesítenek, a megfigyelt héten azonban 400 forint/kilogramm áron még meg lehetett vásárolni.

A belföldi termesztésű almafajták termelői ára átlagosan 5 százalékkal volt alacsonyabb a 46. hetében az előző év ugyanezen hetének árához képest.

A hazai termesztésű körtefajták közül a Vilmost 350, az Alexander/Bosc kobakot 360 forint/kilogramm leggyakoribb áron lehetett megvásárolni a vizsgált héten.

Csemegeszlőből a magyarországi Chasselas fajta 290 forint/kilogramm áron szerepelt a kínálatban. A bécsi nagybani piacon a magyarországi csemegeszlőt 1,2-1,5 euró/kilogramm nettó áron kínálták a 45. héten, az olaszországi, a görögországi és a törökországi termék versenytársaként.

Az Európai Bizottság adatai szerint a **csiperkegomba** nettó termelői ára a tagországok átlagát tekintve 1,45 euró volt kilogrammonként 2016 szeptemberében, ezen belül Belgiumban volt a legalacsonyabb (67 eurócent/kilogramm), míg a legmagasabb (2,80 euró/kilogramm) Írországban. Spanyolországban 1 százalékkal, 1,49 euró/kilogrammmra, Hollandiában 7 százalékkal, 1,38 euró/kilogrammmra, Lengyelországban 7 százalékkal, 1,09 euró/kilogrammmra csökkent a csi-

perkegomba ára 2016 szeptemberében az előző év azonos időszakához képest.

Az egészségtudatosság, az egészséges életmód fontosságára idén ötödik éve a GoPink! promócióval hívják fel a figyelmet. A mellrák elleni küzdelemhez csatlakozva a Bio-Fungi Kft. egész októberben rózsaszín tálcákba csomagolta a csiperke- és laskagomba termékeit, amelyeket az ALDI és a TESCO üzleteiben lehetett megvásárolni, és minden eladott tálca után 10 forinttal támogatták a Magyar Rákellenes Liga munkáját. Az országban elsőként indított IskolaGomba program keretében a gombák világával, a gombatermesztés rejtelmeivel és érdekességeivel ismerkedhetnek meg az általános iskolás tanulók.

A *KSH* adatai szerint Magyarország csiperkegomba-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt az elmúlt években. A csiperkegomba kivitele 3 százalékkal, 5932 tonnára csökkent 2016 első nyolc hónapjában az egy esztendővel korábbihoz képest. Az összes export közel 60 százaléka Ausztriába irányult, ahová 12 százalékkal, 3,48 ezer tonnára nőtt, ugyanakkor Romániába 15 százalékkal, 1,16 ezer tonnára csökkent a kivitel a megfigyelt időszakban. Magyarország laskagomba-külkereskedelmi egyenlege is pozitív volt az elmúlt években, az exportált mennyiség fele Ausztriába került.

A bécsi nagybani piacon magyar és lengyel csiperkegomba szerepelt a kínálatban 2016 46. hetében: a magyarországi nettó 1,4-2,5 euró/kilogramm, a lengyelországi 2,2-2,8 euró/kilogramm áron.

A Budapesti Nagybani Piacon a gomba termelői ára az előző évihez hasonlóan alakult 2016 1–46. hetében, a csiperkét 454 forint/kilogramm, a laskát 653 forint/kilogramm körül kínálták. A budapesti fogyasztói piacon a magyarországi csiperkegombát 480-600 forint/kilogramm közötti áron értékesítették a 46. héten.

## Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2015. 1–46. hét	2016. 1–46. hét	HUF/kg
			2016. 1-46. hét/ 2015. 1-46. hét (százalék)
Burgonya	92	118	128,2
Vöröshagyma	98	107	109,1
Fejes káposzta	103	96	93,2
Sárgarépa	133	121	90,9
Petrezselyemgyökér	506	436	86,1
Alma	169	189	111,8

Forrás: AKI PÁIR



A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 5180 millió eurót, behozatalának értéke 3310 millió eurót tett ki 2016 első nyolc hónapjában. Az agrár-külkereskedelem aktívuma 1871 millió euró, 103 millió euróval kevesebb, mint 2015 első nyolc hónapjában volt. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 1,2 százalékkal, importértéke 5,2 százalékkal nőtt 2016 első nyolc hónapjában, az egyenleg 5,2 százalékkal elmaradt a 2015 első nyolc havi értéktől.

Az élősertés-kivitel 2016 első nyolc hónapban összesen 18 ezer tonna (-14 százalék) volt, a behozatal 42 ezer tonna (+5 százalék), az árak érdemben nem változtak. Sertéshúsból az egy évvel korábbinál 3 százalékkal kevesebbet, 89 ezer tonnát vittünk ki és 92 ezer tonnát (+15 százalék) hoztunk be. Mivel az exportban a nagyobb értékű termékek domináltak, a sertéshús külkereskedelme 39 millió eurós aktívumot eredményezett, amely 23 millió euróval elmaradt a 2015 első nyolc havi értékétől.

A baromfihús külkereskedelmének aktívuma megközelítette a 302 millió eurót, 12 százalékkal meghaladva a bázisidőszak szintjét, mivel a baromfihús exportértéke 11 százalékkal nőtt, viszont az importérték alig több mint tizede az exportnak. A baromfihús exportvolumene 143 ezer tonna, exportértéke 339 millió euró volt 2016 első nyolc hónapjában, a hozatal mindössze 26 ezer tonnát tett ki. A baromfihús a harmadik legnagyobb árbevételt biztosító termék a kukorica és az állati takarmány után, aktívuma pedig a kukorica utáni második legmagasabb érték volt.

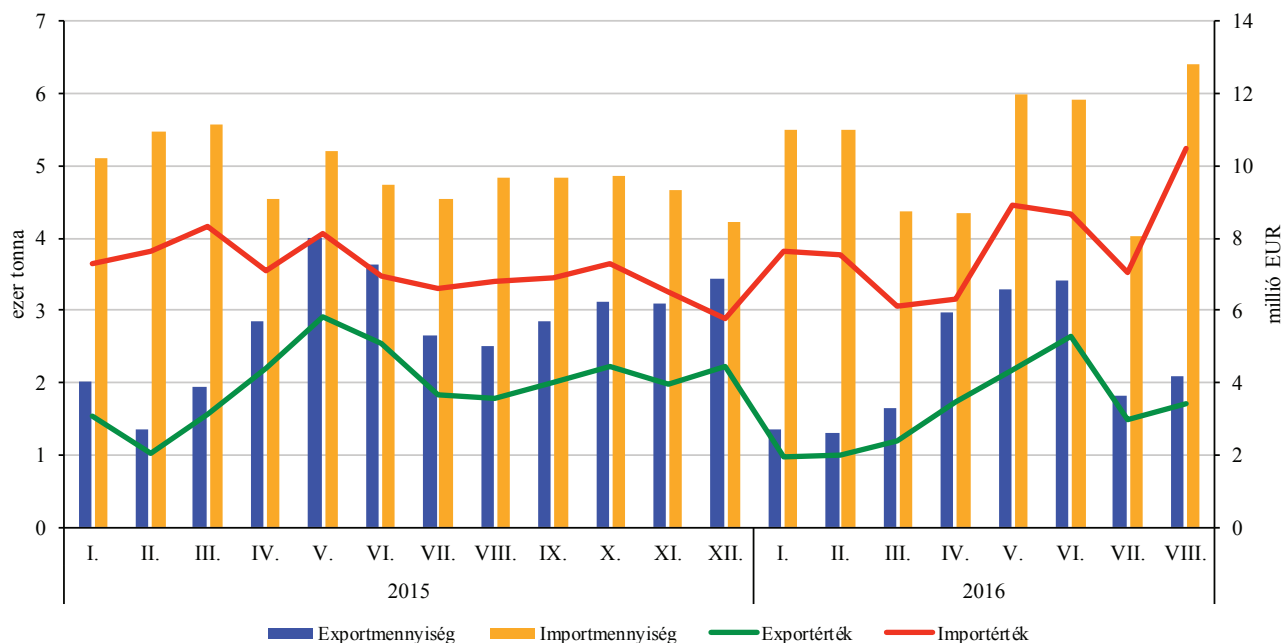
A gabonafélék 4,0 millió tonnás exportvolumene 23 százalékkal, 794 millió eurós exportárbevétele 18 százalékkal kisebb volt, mint a bázisidőszakban. A kukoricaexport (1,9 millió tonna) csak 53 százaléka az egy évvel korábbinak, a búzaexport (1,6 millió tonna) viszont másfélszerese a 2015. első nyolc havi mennyiségnek. A kukorica exportátlagára 30 százalékkal nőtt, a búzáé 16 százalékkal csökkent. A búzaexport 93, a kukoricaexport 98 százaléka került az EU belső piacára.

### Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január–augusztus (millió EUR)	2016. január–augusztus (millió EUR)	Változás (százalék)	2015. január–augusztus (millió EUR)	2016. január–augusztus (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 090	1 125	103,2	649	682	105,0
ebből: élő sertés	31	26	83,8	59	63	106,7
sertéshús	204	201	98,4	142	162	113,6
baromfihús	305	339	110,9	35	37	105,7
tej	91	73	79,7	39	30	77,5
II. áruosztály: Növényi termékek	1 700	1 576	92,7	802	811	101,2
ebből: búza	202	255	126,5	31	30	96,6
kukorica	667	458	68,7	100	59	59,3
repce	112	132	117,8	34	36	106,9
napraforgó	127	155	121,9	54	55	101,3
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	283	292	103,2	131	145	110,2
ebből: napraforgó olaj	231	228	98,9	15	15	100,8
margarin	5	4	81,9	37	37	100,2
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 046	2 188	106,9	1 563	1 671	106,9
ebből: nád- és répacukor	29	25	84,7	63	82	130,0
csokoládé	83	100	119,9	118	128	108,5
állati takarmánykészítmény	395	386	97,8	122	121	99,2
Összesen	5 120	5 180	101,2	3 146	3 310	105,2

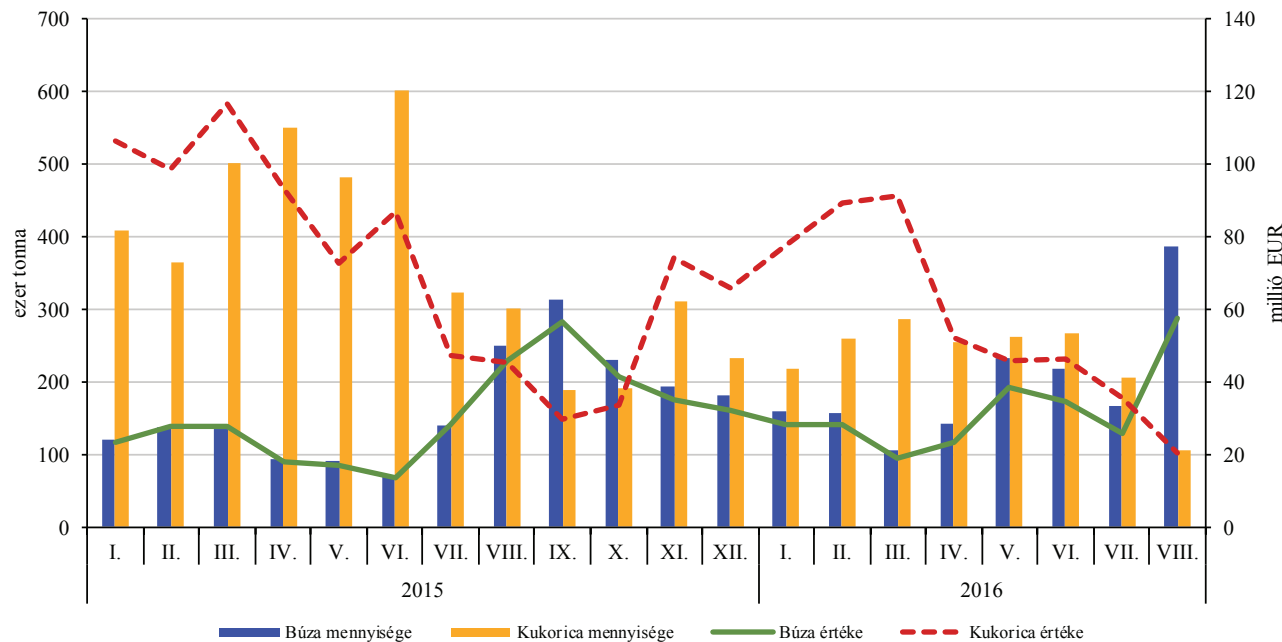
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

## A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)



Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

## Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)



Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Október végére a tavaszi vetésű növények közül a napraforgó, a szója és a burgonya betakarítása befejeződött. A kukorica esetében a betakarított terület aránya 79 százalékos volt, míg a cukorrépaé 76 százalékos. Az őszi vetésű növények közül a káposztarepcét szeptemberben már az ország teljes területén elvetették, sőt az eredetileg tervezettnél 3,5 ezer hektárral nagyobb területen. Az őszi árpa vetésével 97 százalékban készültek el a termelők, míg az őszi búza és rozs esetében ez az arány 83-86 százalék, a tritikáléé pedig 73 százalék.

Az ammónium-nitrát, a szuperfoszfát és az NPK (15:15:15) forgalma nagyobb volt a tárgy hónapban, mint egy hónappal korábban, azonban a többi műtrágya iránt a kereslet visszaesett. Tavalyi év azonos hónapjához képest idén októberben a mészammon-salétrom felhasznált mennyisége az általunk megfigyelt adatszolgáltatók jelentései alapján egy harmadával volt kevesebb. Az értékesítési árak szinte alig változtak a tárgy hónapban

szeptemberhez képest, 1-2 százalékos növekedés vagy csökkenés volt tapasztalható.

A növényvédő szerek forgalma a tél közeledtével egyre alacsonyabb, egyedül a napraforgó és szója kultúrákban használt gyomirtó szer iránt volt nagyobb igény még a betakarítás előtt. A kukorica gyomirtó (Monsoon) értékesítési ára az előző hónaphoz képest októberben megugrott, a Force talajfertőtlenítő szeré kicsit emelkedett, a többieké pedig csökkent.

Az októberi gépértékesítés adatai is azt mutatják, hogy tavaly ilyenkor még mindig érezhető volt a géptámogatások pozitív hatása a kereskedelemre. A tárgy hónapban a talajlazító és a műtrágyaszórók voltak a slágertermékek a kis teljesítmény kategóriás traktorok mellett. Az értékesítési átlagárak a fent említett két terméknél emelkedtek, a traktoroké azonban csökkent.

### Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2016. szeptember	2016. október	2016. október/ 2016. szeptember (százalék)	2016. október/ 2015. október (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	69 032	67 413	97,7	80,9
Mészammon-salétrom (MAS)	50 412	51 237	101,6	72,5
Szuperfoszfát (P18-20,5)	65 005	63 799	98,1	92,9
Kálium-klorid (K60)	89 977	89 928	99,9	86,9
MAP (NP 11:52)	122 859	124 114	101,0	75,6
NPK (15:15:15)	95 295	95 842	100,6	83,7
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Pictor SC 1 liter	...	...	...	...
Force 1,5 G 20 kg	1 905	2 001	105,0	98,5
Reglone Air 5 liter	6 432	...	...	...
Pulsar 40 5 liter	11 645	11 343	97,4	92,7
Laudis 5 liter	7 772	6 792	87,4	109,7
Monsoon 5 liter	...	7 478	...	...
Biscaya 3 liter	14 703	13 140	89,4	96,0
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	19 799 974	17 454 261	88,2	98,9
Talajlazító	2 247 236	3 591 331	159,8	137,0
Váltva forgató eke	6 271 816	6 178 269	98,5	97,9
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	2 717 874	3 291 928	121,1	104,9

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidakon 7,3 százalékkal több szarvasmarhát, 4 százalékkal több sertést és 6,7 százalékkal több baromfifélét vágtak Magyarországon 2016 első három negyedévében 2015 azonos időszakához képest.

Szarvasmarhából 80,6 ezer darabot vágtak az első három negyedévben, a levágott állatok élősúlya 41 ezer, vágósúlya 21 ezer tonna volt. Az élősúly 9, a vágósúly 8 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A marhavágás élősúlyban havonta átlagosan 4500 tonna felett volt 2016 első három negyedévében és júniusban, illetve szeptemberben meghaladta az 5 ezer tonnát. A KSH adatai alapján az élő szarvasmarha külkereskedelmi forgalma 7 százalékkal nagyobb volt 2016 I–VIII. hónapjában, mint 2015 azonos időszakában. A 30,3 ezer tonna export mellett 8,7 ezer tonna élő szarvasmarhát importáltunk ebben az időszakban. Élő marhát főként Törökországba, Ausztriába és Oroszországba szállítottunk, míg az import elsősorban Hollandiából, Németországból és Csehországból érkezett 2016. január–augusztusban. A KSH-adatok szerint a szarvasmarha-összlétszám 832 ezer volt 2016 júniusában, az állomány 2015 júniusa óta 14 ezer darabbal bővült.

Mintegy 3 millió 422 ezer sertést vágtak le 2016 első három negyedévében a magyar vágóhidakon, 4 százalékkal többet (+133 ezer), mint 2015 azonos időszakában. A levágott állatok élősúlya összesen 391 ezer tonna (+5 százalék), vágósúlya 317 ezer tonna (+5 százalék) volt. A vágás volumene – március, április és július kivételével – óról óra felülmúlta az előző év azonos havi vágásainak szintjét. Az élő sertés kivitelének volumene

14 százalékkal csökkent, az import 5 százalékkal növekedett a 2016. I–VIII. havi időszakban 2015 azonos időszakához képest (KSH). Az export 18 ezer tonna, az import 42 ezer tonna volt, azaz a behozatal volume-ne több mint kétszerese volt a kivitelének. Élő sertést főként Szlovákiából, Németországból és Hollandiából hoztak be, a kivitel nagyrészt Romániába, Ausztriába és Szlovákiába irányult a 2016. január–augusztusi időszakban. A sertésállomány a KSH adatai szerint Magyarországon 3 milliós volt 2016 júniusában. Az állomány a 2015. júniusi és a 2016. decemberi létszámtól egyaránt 99 ezerrel maradt el.

A levágott juhok száma meghaladta a 26 ezret 2016 első három negyedévében, ami 36 százalékos emelkedés az előző év azonos időszakához képest. A KSH adatai szerint a juhállomány 1,24 millió darab volt 2016 júniusában, 34 ezerrel több az egy évvel korábbi létszámnál (+2,9 százalék).

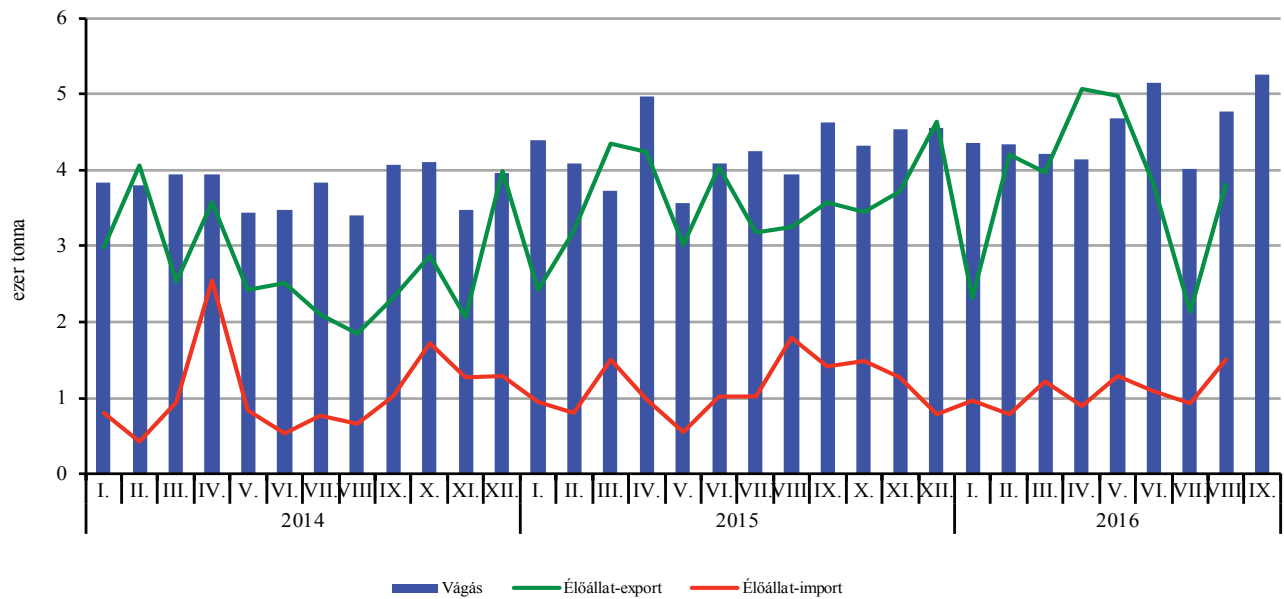
Baromfiból közel 158,5 millió darabot vágtak 2016 első három negyedévében, 6,7 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában. A levágott baromfi közel négyötöde csirke volt, amiből 125 milliót vágtak, 7,2 százalékkal többet, mint a 2015. I–IX. havi időszakban. Vágókacsából 21,8, libából 4,4 millió darabot vágtak 2016 első három negyedévében. A levágott kacsák száma 1,4 százalékkal, míg a libavágás 23,8 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Pulykából 5,5 milliót vágtak 2016. január–szeptemberben, 5,3 százalékkal többet, mint a bázisidőszakban.

## A vágóhídi élőállat-vágások alakulása

Megnevezés	2016. I–IX. hó			2016. I–IX./2015. I–IX. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	vágósúly (tonna)	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	80 586	40 955	20 996	107,3	108,8	108,0
Sertés összesen	3 421 903	391 222	316 701	104,0	105,0	104,9
ebből: anyakoca	83 324	18 220	14 791	117,1	119,2	119,8
Juh összesen	26 054	955	430	136,4	143,5	140,5
Vágóbaromfi összesen	158 472 147	486 212	381 357	106,7	109,2	107,6
ebből: vágócsirke	124 959 828	301 233	237 489	107,2	109,1	106,9
vágótyúk és kakas	1 846 991	4 324	3 346	106,2	106,6	106,4
vágóliba összesen	4 376 761	26 587	19 720	123,8	124,6	122,4
vágókacsa összesen	21 812 610	76 533	59 486	101,4	105,4	104,7
vágópulyka	5 471 257	77 531	61 312	105,3	108,5	109,0

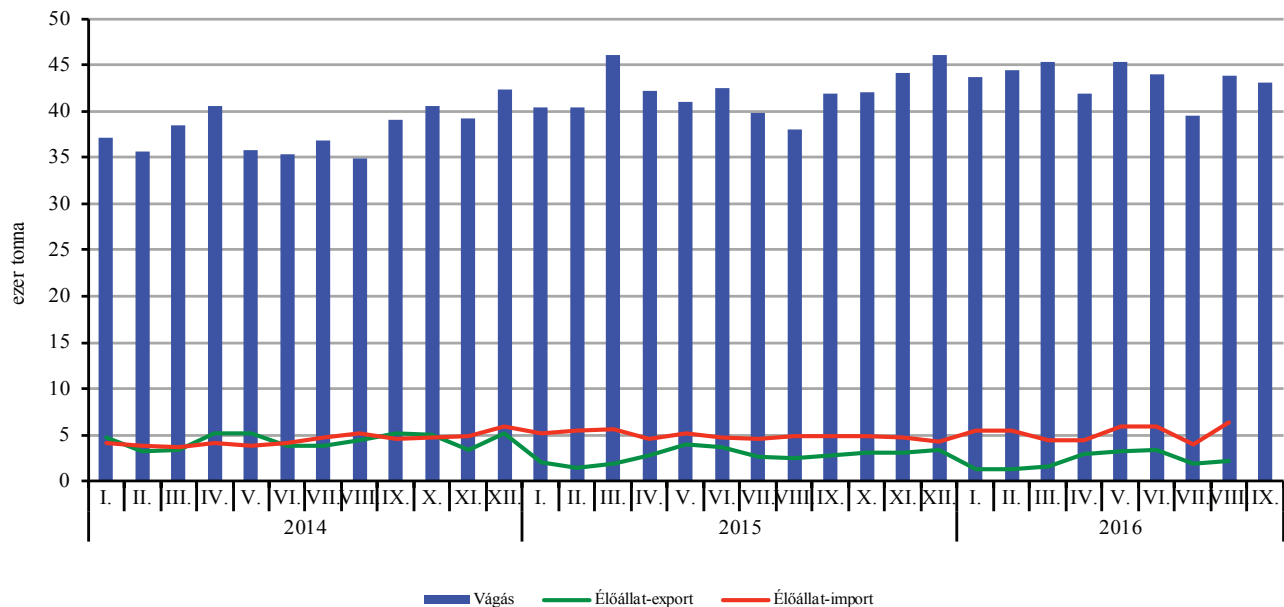
Forrás: AKI ASIR

### Vágóhidak szarvasmarhavágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme (2014–2016)



Forrás: AKI ASIR, KSH

### Vágóhidak sertésvágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme (2014–2016)



Forrás: AKI ASIR, KSH

A műtrágya forgalmazók 1,1 millió tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2016 első három negyedévében. Az értékesített mennyiség 3,8 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. A műtrágyaárak átlagosan 9 százalékkal csökkentek, így a műtrágya értékesítés nettó árbevétele 96 milliárd forint volt, 4 százalékkal kisebb a 2015 első három negyedévi értéknél.

A mezőgazdasági termelők által 2015 első három negyedévében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma 392 ezer tonna volt, 16 ezer tonnával (+4,3 százalék) magasabb az egy évvel korábbinál. A nitrogén hatóanyag tartalom 2 százalékkal, a foszfor hatóanyag tartalom 5, a kálium pedig 14 százalékkal több volt, mint a bázisidőszakban. Az NPK hatóanyagok aránya 2015 első három negyedévében 68:16:16 volt, 2016 első három negyedévében pedig 67:16:17, azaz arányát tekintve a kálium felhasználás erősödött.

Természetes súlyban vizsgálva, 2015 első három negyedévében, közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 1 millió 110 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 842 ezer tonna egykomponensű, 267 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 76:24 volt 2015 első három negyedévében, azonos az egy évvel korábbival.

Az év harmadik negyedévében az összetett műtrágya értékesítés kerül előtérbe, míg az első és második negyedévben a forgalom alakulását az egy komponensű műtrágyák, azon belül az egyszerű nitrogén műtrágyák forgalma határozza meg. 2016 első félévében az értékesített összes műtrágya 85 százaléka volt egyszerű nitrogén műtrágya, és csak a 14 százaléka összetett műtrágya. A harmadik negyedévben az értékesítés 54 százalékat adták az összetett műtrágyák, és az egy-

szerű foszfor, valamint az egyszerű kálium műtrágyák iránti kereslet is élénkebb volt, részesedésük 0,4, illetve 11 százalékot ért el; az egyszerű nitrogén műtrágyák részesedése pedig 35 százalék volt.

Az összetett műtrágyák körében a legnagyobb kereslet az NPK 15-15-15 iránt volt 2016 harmadik negyedévében, amikor 24,4 ezer tonnát adtak el belőle és az összetett műtrágya forgalom 15,6 százalékát tette ki ebben a negyedévben. A második legnépszerűbb termék a NPK 8-24-24 összetétel volt, amelyből 23,1 ezer tonna fogyott, 15,5 százalékát fedte le a harmadik negyedévi összetett műtrágya értékesítésnek. A MAP-ból 19,4 ezer tonna fogyott, 12 százalékát fedte le a harmadik negyedévi összetett értékesítésnek. További népszerű összetétel még az NPK 16-16-16 (7,2 ezer tonna, 4,6 százalék), illetve az NPK 9-25-25, amelyből 9 ezer tonna fogyott 2016 harmadik negyedévében, az értékesítésből pedig 5,3 százalékkal részesedett.

A műtrágya árak az előző évi emelkedés után 2016 mindhárom negyedévében csökkentek az előző negyedévhez viszonyítva. A 2016. év harmadik negyedévében legerősebben mészammon-salétrom (MAS) átlagára esett, 20 százalékkal alacsonyabb volt, mint a második negyedévben. A szuperfoszfát átlagára 4 százalékkal mérséklődött, a mono ammóniumfoszfát (MAP) és a kálium-klorid ára 8 százalékkal, az NPK 15-15-15 ára 6 százalékkal csökkent az előző negyedévhez képest.

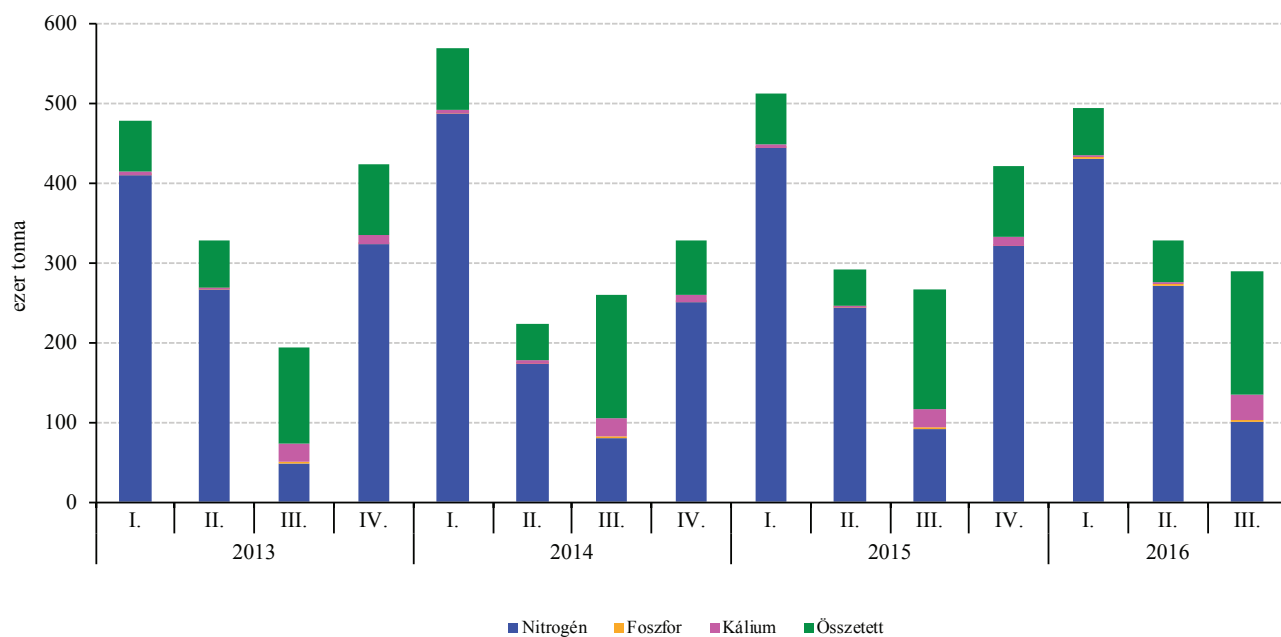
Az előző év első három negyedévéhez viszonyítva a MAS átlagára 14 százalékkal, a MAP átlagára 13 százalékkal esett. Az NPK 15-15-15 ára 6 százalékkal a kálium-klorid átlagára 4 százalékkal csökkent 2016 első három negyedévében. Az itt kiemelt műtrágyák közül egyedül a szuperfoszfát ára emelkedett (5 százalékkal) 2016 első három negyedévében az egy évvel korábbi szinthez képest.

## A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2015. I–III. negyedév		2016. I–III. negyedév		2016./2015. év	
	Természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	Természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	Mennyiség (százalék)	Érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	811 071	64 422	842 394	61 498	103,9	95,5
ebből: nitrogén	777 864	60 974	802 207	57 754	103,1	94,7
foszfor	2 228	245	2 908	255	130,5	104,0
kálium	30 980	3 203	37 280	3 489	120,3	108,9
Összetett műtrágyák összesen	258 040	34 084	267 121	32 006	103,5	93,9
NPK műtrágyák összesen	1 069 112	98 506	1 109 515	93 504	103,8	94,9

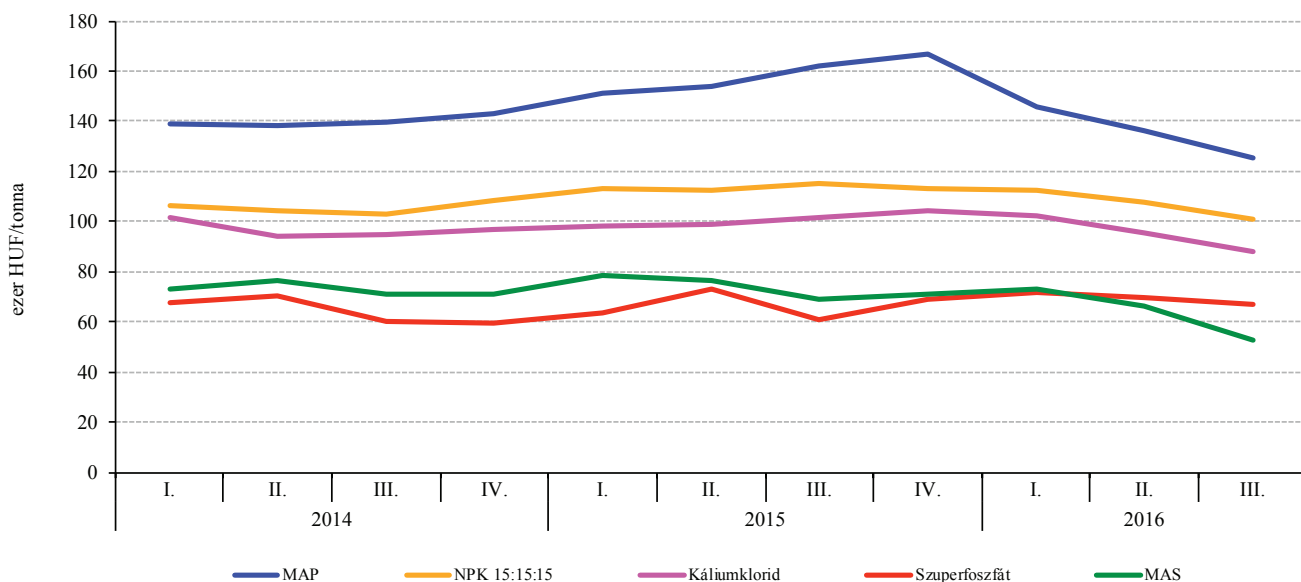
Forrás: AKI ASIR

## A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2013–2016)



Forrás: AKI ASIR

## Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2014–2016)



Forrás: AKI ASIR

